

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN

Betreft: BESLUIT VAN DE ASSOCIATIERAAD EU-REPUBLIEK MOLDAVIË
 betreffende de verdere marktopenstelling wat betreft de sector roaming op
 openbare mobielecommunicatienetwerken en tot wijziging van bijlage
 XXVIII-B (Regels ten aanzien van telecommunicatiediensten) bij de
 Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese
 Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de
 Republiek Moldavië, anderzijds

BESLUIT Nr. 1/2025
VAN DE ASSOCIATIERAAD EU-REPUBLIEK MOLDAVIË

van ...

**betreffende de verdere marktopenstelling wat betreft de sector roaming
op openbare mobielecommunicatienetwerken en
tot wijziging van bijlage XXVIII-B (Regels ten aanzien van telecommunicatiediensten)
bij de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en
de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds,
en de Republiek Moldavië, anderzijds**

De ASSOCIATIERAAD,

Gezien de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds¹, en met name artikel 436, lid 1, artikel 449 en artikel 452, lid 2,

¹ PB EU L 260 van 30.8.2014, blz. 4, ELI:
http://data.europa.eu/eli/agree_international/2014/492/oj.

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds (de “overeenkomst”) is op 1 juli 2016 in werking getreden.
- (2) In artikel 1, lid 2, punt g), van de overeenkomst is bepaald dat de overeenkomst onder meer tot doel heeft de voorwaarden te scheppen voor sterkere economische banden en handelsrelaties met het oog op de geleidelijke integratie van de Republiek Moldavië (“Moldavië”) in de interne markt van de Europese Unie (de “Unie”), onder meer door het opzetten van een diepe en brede vrijhandelsruimte, waarbij wordt voorzien in een verregaande aanpassing van de regelgeving en liberalisering van de markttoegang, met inachtneming van de rechten en plichten die voortvloeien uit het lidmaatschap van de Wereldhandelsorganisatie van de partijen en de transparante toepassing van die rechten en verplichtingen.
- (3) In de artikelen 102 en 240 van de overeenkomst is bepaald dat Moldavië zijn wetgeving moet aanpassen aan het in bijlage XXVIII-B bij de overeenkomst beschreven *acquis* van de Unie, volgens de bepalingen van die bijlage, en Moldavië bevestigt zijn verplichtingen uit hoofde van die artikelen.

- (4) Moldavië heeft verzocht om verdere integratie in de interne markt van de Unie met betrekking tot roaming op openbare mobielecommunicatienetwerken in de Unie. Als eerste stap naar verdere integratie in die sector is bijlage XXVIII-B bij de overeenkomst bij Besluit nr. 1/2023 van het Associatiecomité EU-Republiek Moldavië in zijn samenstelling voor handelsvraagstukken² gewijzigd om daarin het relevante *acquis* van de Unie op het gebied van roaming op te nemen.
- (5) Overeenkomstig artikel 407, lid 3, van de overeenkomst heeft Moldavië op 9 mei 2025 de Unie ervan op de hoogte gebracht dat het van oordeel was dat het de aanpassing van de regelgeving aan het *acquis* van de Unie wat betreft de sector roaming op openbare mobielecommunicatienetwerken (het “*acquis* van de Unie op het gebied van roaming”) had voltooid. Op 3 en 20 juni 2025 heeft Moldavië zijn oorspronkelijke kennisgeving aangevuld na de resterende omzettingsmaatregelen te hebben vastgesteld.
- (6) De Unie heeft een toetsing uitgevoerd overeenkomstig artikel 409 van de overeenkomst. Overeenkomstig artikel 452, lid 1, van die overeenkomst is die toetsing besproken in het Associatiecomité in zijn samenstelling voor handelsvraagstukken (het “Handelscomité”).
- (7) Op basis daarvan menen de partijen dat de noodzakelijk maatregelen werden uitgevoerd en worden nageleefd, en is het bijgevolg passend dat de Associatieraad op grond van artikel 452, lid 2, van de overeenkomst een besluit neemt over de wederzijdse verdere marktopenstelling wat betreft de sector roaming op openbare mobielecommunicatienetwerken tussen de Unie en Moldavië, alsook over de voorwaarden die daarop van toepassing zullen zijn.

² Besluit Nr. 1/2023 van het Associatiecomité EU-Republiek Moldavië in zijn samenstelling voor handelsvraagstukken van 6 oktober 2023 tot wijziging van bijlage XXVIII-B (Regels ten aanzien van telecommunicatiediensten) en bijlage XXVIII-C (Regels ten aanzien van post- en koeriersdiensten) bij de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds [2023/2434] (PB EU L, 2023/2434, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2434/oj>)

- (8) Sommige bepalingen van Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad³, Verordening (EU) 2022/612 van het Europees Parlement en de Raad⁴, Verordening (EU) 2018/1971 van het Europees Parlement en de Raad⁵, Uitvoeringsverordening (EU) 2016/2286 van de Commissie⁶ en Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/654 van de Commissie⁷ zijn niet relevant voor de verplichting van Moldavië om de aanpassing van de regelgeving aan het *acquis* van de Unie op het gebied van roaming uit te voeren. Met het oog op de rechtszekerheid is het passend in bijlage XXVIII-B bij de overeenkomst te specificeren welke bepalingen in dit verband relevant zijn. Dat doet geen afbreuk aan de verplichting van Moldavië om Richtlijn (EU) 2018/1972 volledig uit te voeren overeenkomstig zijn verplichting uit hoofde van de artikelen 102 en 240 van de overeenkomst en met het oog op verdere integratie in de interne markt van de Unie.

³ Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (PB EU L 321 van 17.12.2018, blz. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1972/oj>).

⁴ Verordening (EU) 2022/612 van het Europees Parlement en de Raad van 6 april 2022 betreffende roaming op openbare mobielecommunicatienetwerken binnen de Unie (PB EU L 115 van 13.4.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/612/oj>).

⁵ Verordening (EU) 2018/1971 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot instelling van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec) en het Bureau voor ondersteuning van Berec (Berec-Bureau), tot wijziging van Verordening (EU) 2015/2120 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1211/2009 (PB EU L 321 van 17.12.2018, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1971/oj>).

⁶ Uitvoeringsverordening (EU) 2016/2286 van de Commissie van 15 december 2016 tot vaststelling van gedetailleerde voorschriften betreffende de toepassing van het beleid inzake redelijk gebruik, betreffende de methodologie voor de beoordeling van de houdbaarheid van de afschaffing van retailroamingtoeslagen en betreffende de ten behoeve van die beoordeling door een roamingaanbieder in te dienen aanvraag (PB EU L 344 van 17.12.2016, blz. 46, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2016/2286/oj).

⁷ Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/654 van de Commissie van 18 december 2020 houdende aanvulling van Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad waarbij één enkel maximumtarief voor mobiele gespreksafgifte voor de hele Unie en één enkel maximumtarief voor vaste gespreksafgifte voor de hele Unie wordt vastgesteld (PB EU L 137 van 22.4.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/654/oj).

- (9) Zodra de Unie en Moldavië elkaar marktopenstelling verlenen wat betreft de sector roaming op openbare mobielecommunicatienetwerken, kunnen de in het *acquis* van de Unie op het gebied van roaming vastgestelde gereguleerde tarieven, met name de in Verordening (EU) 2022/612 vastgestelde gemiddelde wholesaleroamingtarieven en de in Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/654 vastgestelde tarieven voor gespreksafgifte, gewijzigd worden. Om wederkerigheid te waarborgen met betrekking tot het niveau van de gereguleerde tarieven die tussen ondernemingen van toepassing zijn gedurende de periode die Moldavië nodig heeft om wijzigingen in zijn rechtsorde om te zetten en uit te voeren, moeten specifieke regels worden vastgesteld voor de toepassingsdatum van de regels voor de gewijzigde gereguleerde tarieven.
- (10) Om ondernemingen die roaming aanbieden op openbare communicatienetwerken in de Unie en in Moldavië de tijd te geven die nodig is om te voldoen aan alle technische en wettelijke vereisten die voortvloeien uit dit besluit, moet een datum voor de toepassing daarvan worden vastgesteld,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De verdere marktopenstelling wat betreft de sector roaming op openbare mobielecommunicatienetwerken tussen de Unie en Moldavië wordt verleend, overeenkomstig de voorwaarden zoals vastgesteld in de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds (de “overeenkomst”) en in dit besluit.

Artikel 2

1. Moldavië bevestigt opnieuw zijn verplichtingen uit hoofde van de artikelen 102 en 240 van de overeenkomst om zijn wetgeving aan te passen aan het *acquis* van de Unie zoals beschreven in bijlage XXVIII-B bij de overeenkomst.
2. De toepasselijke bepalingen van de handelingen die het *acquis* van de Unie wat betreft de sector roaming op openbare mobielecommunicatienetwerken (het “*acquis* van de Unie op het gebied van roaming”) vormen, zijn bindend voor de Unie en voor Moldavië (de “partijen”), overeenkomstig de horizontale aanpassingen van artikel 3, lid 1, van dit besluit en de specifieke regelingen van bijlage XXVIII-B bij de overeenkomst. De partijen zorgen voor een volledige uitvoering van die bepalingen.

Voor de toepassing van de eerste alinea wordt aangenomen dat het *acquis* van de Unie in zijn geheel van toepassing is, met inbegrip van de uitzonderingen die tijdens hun toetredingsproces aan de lidstaten van de Unie zijn toegestaan.

3. Handelingen die het *acquis* van de Unie op het gebied van roaming vormen, zoals gespecificeerd in bijlage XXVIII-B bij de overeenkomst, zijn bindend voor de partijen en maken deel uit van of worden opgenomen in hun interne rechtsorde, en met name:
 - a) wordt een handeling die overeenstemt met een verordening of besluit van de Unie als zodanig opgenomen in de interne rechtsorde van de Moldavië; en
 - b) laat een handeling die overeenstemt met een richtlijn van de Unie aan de instanties van Moldavië de keuze wat betreft de vorm en wijze van uitvoering.
4. In het geval van discrepanties tussen de tekst van het *acquis* van de Unie en een handeling waarbij die in de interne rechtsorde van Moldavië wordt opgenomen, heeft de tekst van de handeling van de Unie voorrang.
5. Op grond van het beginsel van loyale samenwerking respecteren de partijen elkaar en steunen zij elkaar bij de uitvoering van de in dit besluit omschreven taken. De partijen nemen alle passende maatregelen om de nakoming van de uit dit besluit of uit de handelingen van de instellingen van de Unie voortvloeiende verplichtingen te waarborgen.

Artikel 3

1. Voor de uitvoering van dit besluit zijn, tenzij in de overeenkomst anders wordt bepaald, de bepalingen van het *acquis* van de Unie op het gebied van roaming van toepassing overeenkomstig de volgende horizontale aanpassingen:
 - a) de preambules van de handelingen die het *acquis* van de Unie op het gebied van roaming vormen, worden niet aangepast voor de toepassing van de overeenkomst en van dit besluit. Zij zijn van belang voor zover noodzakelijk in verband met de correcte interpretatie en toepassing, binnen het kader van de overeenkomst en dit besluit, van de bepalingen van die rechtshandelingen;
 - b) de volgende termen zoals zij voorkomen in de handelingen die het *acquis* van de Unie op het gebied van roaming vormen, worden als volgt gelezen:
 - i) “Gemeenschap” of “Europese Unie” wordt gelezen als “EU-Moldavië”;

- ii) “Gemeenschapsrecht of recht van de Europese Unie”,
“Gemeenschapswetgeving of wetgeving van de Europese Unie”,
“Gemeenschapinstrumenten of instrumenten van de Europese Unie” en “EG-Verdrag” of “Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie” worden gelezen als “Vrijhandelsovereenkomst EU-Moldavië”;
- iii) “Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen” of “Publicatieblad van de Europese Unie” wordt gelezen als "publicatiebladen van de partijen";
- c) onverminderd punt e) geldt dat wanneer bepalingen van het *acquis* van de Unie op het gebied van roaming verwijzingen bevatten naar “lidsta(a)t(en)”, de verwijzingen behalve de lidstaten van de Unie ook Moldavië omvatten;
- d) wanneer de bepalingen van het *acquis* van de Unie op het gebied van roaming verwijzingen bevatten naar het grondgebied van de “Gemeenschap”, van de “Europese Unie” of van de “gemeenschappelijke markt”, worden de verwijzingen voor de toepassing van de overeenkomst en dit besluit beschouwd als verwijzingen naar het grondgebied van de partijen als omschreven in artikel 462, leden 1 en 2, van de overeenkomst;
- e) wanneer de bepalingen van het *acquis* van de Unie op het gebied van roaming verwijzingen bevatten naar instellingen, comités of andere organen van de Unie, wordt ervan uitgegaan dat Moldavië geen lid zal worden van die instellingen, comités of organen;

- f) de rechten en verplichtingen van de lidstaten van de Unie of hun overheidslichamen, ondernemingen of onderdanen ten opzichte van elkaar worden geacht voor de partijen te gelden, waaronder, al naar het geval, ook de bevoegde autoriteiten, overheidslichamen, ondernemingen of personen van die partijen worden verstaan;
 - g) bepalingen betreffende de inwerkingtreding of uitvoering van de toepasselijke bepalingen waarnaar wordt verwezen in de handelingen die het *acquis* van de Unie op het gebied van roaming vormen, zijn niet relevant voor de toepassing van dit besluit. De termijnen en data waarbinnen Moldavië de toepasselijke bepalingen moet vaststellen en ervoor moet zorgen dat die volledig worden uitgevoerd, worden vastgesteld in de regelingen die in bijlage XXVIII-B bij de overeenkomst en in dit besluit worden gespecificeerd.
2. De partijen zijn gerechtigd om in procedures in het kader van dit besluit gebruik te maken van een van de officiële talen van de instellingen van de Unie of van Moldavië. Wanneer in een officieel document een taal wordt gebruikt die geen officiële taal van de instellingen van de Unie is, wordt tegelijkertijd een vertaling in een officiële taal van de instellingen van de Unie overgelegd.
3. Teneinde de uitoefening van de relevante bevoegdheden van de bevoegde instanties van de partijen te vergemakkelijken, wisselen de bevoegde instanties op verzoek alle informatie met elkaar uit die noodzakelijk is voor de goede werking van dit besluit.

Artikel 4

1. De Unie handhaaft haar recht om nieuwe rechtshandelingen vast te stellen of bestaande handelingen te wijzigen voor de sector roaming op openbare mobielecommunicatienetwerken. De Unie stelt Moldavië en het Handelscomité tijdig schriftelijk in kennis van nieuwe juridisch bindende handelingen voor de sector roaming op openbare mobielecommunicatienetwerken, zodra die door de Unie zijn vastgesteld.
2. Het Handelscomité besluit binnen drie maanden of een specifieke nieuwe of gewijzigde handeling van de Unie aan bijlage XXVIII-B van de overeenkomst wordt toegevoegd.
3. Zodra een nieuwe of gewijzigde handeling van de Unie is toegevoegd aan bijlage XXVIII-B bij de overeenkomst, zet Moldavië die handeling om in haar nationale rechtsstelsel en voert zij die uit. De toepasselijke bepalingen van de in bijlage XXVIII-B bij de overeenkomst bedoelde besluiten worden opgenomen in de interne rechtsorde van Moldavië overeenkomstig artikel 2, lid 3, en binnen de volgende termijnen:
 - a) een verordening of besluit van de Unie wordt zo spoedig mogelijk en uiterlijk drie maanden na de in die verordening of dat besluit vastgestelde datum van inwerkingtreding uitgevoerd en gehandhaafd, tenzij het Handelscomité anders besluit;
 - b) een richtlijn van de Unie wordt zo spoedig mogelijk en uiterlijk drie maanden na afloop van de in die richtlijn vastgestelde omzettingstermijn uitgevoerd en gehandhaafd, tenzij het Handelscomité anders besluit;

Moldavië draagt er zorg voor dat haar rechtsorde aan het eind van de desbetreffende termijn volledig in overeenstemming is met de rechtshandeling van de Unie die moet worden uitgevoerd.

4. De Unie verricht in samenwerking met Moldavië een beoordeling ter toetsing van de uitvoering overeenkomstig de beginselen van artikel 409 van de overeenkomst.
5. Wanneer Moldavië bijzondere moeilijkheden bij de omzetting van een nieuwe of gewijzigde handeling van de Unie in haar binnenlandse wetgeving verwacht, stelt zij de Unie en het Handelscomité daarvan onmiddellijk in kennis. Het Handelscomité kan besluiten Moldavië in geval van buitengewone omstandigheden tijdelijk gedeeltelijk vrij te stellen van zijn omzettingsverplichting krachtens lid 3, voor zover het gaat om nieuwe of gewijzigde wetgevingshandelingen van de Unie. Indien het Handelscomité een dergelijke afwijking toestaat, brengt Moldavië regelmatig verslag uit over de vooruitgang die is geboekt bij de omzetting van de desbetreffende wetgeving van de Unie.
6. Indien Moldavië, niettegenstaande de toepassing van lid 5, haar nationale wetgeving niet aanpast om rekening te houden met wijzigingen van bijlage XXVIII-B bij de overeenkomst, of indien uit een beoordeling op grond van artikel 410, lid 6, van de overeenkomst blijkt dat de wetgeving van Moldavië niet langer is aangepast aan de wetgeving van de Unie, of indien de bij artikel 434 van de overeenkomst opgerichte Associatieraad geen besluit neemt om bijlage XXVIII-B bij de overeenkomst te actualiseren om recht te doen aan ontwikkelingen in de wetgeving van de Unie, kan de Unie overeenkomstig artikel 410, leden 7 en 8, van de overeenkomst de krachtens dit besluit toegekende voordelen opschorten. De opschorting wordt onverwijld ingetrokken, wanneer het Handelscomité de aangelegenheid vervolgens oplost.
7. Wanneer Moldavië nieuwe wetgeving wenst aan te nemen of haar bestaande wetgeving voor de sector roaming op openbare mobielecommunicatienetwerken wenst te wijzigen, zijn de rapportage- en beoordelingsvereisten van artikel 407, lid 3, en artikel 409 van de overeenkomst van toepassing.

Artikel 5

Voor zover de bepalingen van de overeenkomst, dit besluit of de toepasselijke bepalingen zoals gespecificeerd in bijlage XXVIII-B bij de overeenkomst inhoudelijk identiek zijn aan de overeenkomstige regels van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en op grond daarvan vastgestelde handelingen, worden die bepalingen, wat hun uitvoering en toepassing betreft, uitgelegd overeenkomstig de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie van vóór of na de vaststelling van dit besluit.

Artikel 6

1. Indien in een van de partijen in verband met de op grond van artikel 1 toegekende behandeling ernstige en mogelijk aanhoudende economische, maatschappelijke of milieuproblemen van sectorspecifieke of regionale aard rijzen of dreigen te rijzen, kan de betrokken partij met inachtneming van de op grond van artikel 1 toegekende behandeling passende vrijwaringsmaatregelen treffen volgens de voorwaarden en procedures van artikel 7, leden 1 tot en met 6.
2. De werkingssfeer en de duur van die vrijwaringsmaatregelen worden beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is om het probleem in de betrokken sector of regio te verhelpen. Voorrang wordt gegeven aan maatregelen die de werking van de overeenkomst zo weinig mogelijk verstoren.

Artikel 7

1. Als een partij overweegt vrijwaringsmaatregelen te nemen, stelt zij de andere partij via het Handelscomité van haar voornemen in kennis en verstrekt zij alle relevante informatie.
2. De partijen plegen onmiddellijk overleg in het Handelscomité teneinde een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te vinden. Een partij onthoudt zich van vrijwaringsmaatregelen totdat pogingen zijn ondernomen om een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te vinden.
3. De betrokken partij mag geen vrijwaringsmaatregelen nemen binnen een maand na de datum van kennisgeving overeenkomstig lid 1, tenzij de overlegprocedure overeenkomstig lid 2 vóór het verstrijken van de genoemde termijn is beëindigd. In afwijking daarvan kan een partij, wanneer uitzonderlijke omstandigheden die dringende maatregelen vereisen een onderzoek vooraf onmogelijk maken, onmiddellijk de beschermende maatregelen treffen die strikt noodzakelijk zijn om het probleem te verhelpen.
4. De betrokken partij stelt het Handelscomité onverwijld in kennis van de getroffen vrijwaringsmaatregelen en verstrekt alle relevante inlichtingen.
5. Een vrijwaringsmaatregel wordt beëindigd zodra de factoren die tot de goedkeuring van de maatregel hebben geleid, niet meer bestaan.
6. Over de getroffen vrijwaringsmaatregelen wordt voortdurend overleg gepleegd in het Handelscomité met het oog op de afschaffing ervan of de beperking van hun toepassingsgebied.

7. Indien ondanks de toepassing van lid 6 niet binnen zes maanden een voor beide partijen aanvaardbare oplossing kan worden gevonden en de vrijwaringsmaatregel het evenwicht tussen de rechten en verplichtingen van de partijen in de betrokken sector verstoort, kan de betrokken partij evenredige maatregelen nemen die voor een herstel van het evenwicht strikt noodzakelijk zijn. Voorrang wordt gegeven aan maatregelen die de werking van hoofdstuk 6 (Vestiging, handel in diensten en elektronische handel) van titel V (Handel en daarmee verband houdende aangelegenheden) van de overeenkomst en dit besluit zo weinig mogelijk verstoren.
8. De betrokken partij stelt het Handelscomité onverwijld in kennis van de maatregelen die zijn getroffen om het evenwicht te herstellen en verstrekt alle relevante inlichtingen. Zodra de factoren die tot de goedkeuring van een dergelijke maatregel hebben geleid, niet meer bestaan, wordt zij onmiddellijk beëindigd.
9. Over de maatregelen die zijn getroffen om het evenwicht te herstellen, wordt voortdurend overleg gepleegd in het Handelscomité met het oog op de afschaffing ervan of de beperking van hun toepassingsgebied.

Artikel 8

Indien de in het *acquis* van de Unie op het gebied van roaming vastgestelde gereguleerde tarieven na de inwerkingtreding van dit besluit worden gewijzigd, begint de verplichte toepassing ervan in het kader van dit besluit op dezelfde datum voor beide partijen. Dat is hetzij de datum van inwerkingtreding van de desbetreffende wijzigingen van het *acquis* van de Unie op het gebied van roaming, hetzij de datum van inwerkingtreding van de volledig conforme wetgeving van Moldavië tot uitvoering van de desbetreffende wijzigingen van het *acquis* van de Unie op het gebied van roaming, na bevestiging ervan door de beoordeling op grond van artikel 409 van de overeenkomst, indien laatstgenoemde datum later valt, of een andere door beide partijen overeengekomen datum van inwerkingtreding om terugwerkende werking te vermijden. Tot die datum blijven de voorheen gereguleerde tarieven van toepassing voor de toepassing van dit besluit.

Artikel 9

Bijlage XXVIII-B (Regels ten aanzien van telecommunicatiediensten) bij de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds wordt gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij dit besluit.

Artikel 10

Dit besluit is opgesteld in de Bulgaarse, de Deense, de Duitse, de Engelse, de Estse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Hongaarse, de Ierse, de Italiaanse, de Kroatische, de Letse, de Litouwse, de Maltese, de Nederlandse, de Poolse, de Portugese, de Roemeense, de Sloveense, de Slowaakse, de Spaanse, de Tsjechische en de Zweedse taal, waarbij alle teksten gelijkelijk authentiek zijn.

Artikel 11

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Het is van toepassing met ingang van 1 januari 2026.

Gedaan te ..., ...

Voor de Associatieraad

De voorzitter

De secretarissen

BIJLAGE

Bijlage XXVIII-B (Regels ten aanzien van telecommunicatiediensten) bij de overeenkomst wordt gewijzigd door de tekst die begint met de alinea over Richtlijn (EU) 2018/1972 en eindigt met de alinea over Verordening (EU) 2018/1971 te vervangen door de volgende tekst:

“Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (herschikking).

Onverminderd de verplichting van Moldavië om Richtlijn (EU) 2018/1972 volledig uit te voeren met het oog op een eventueel besluit van de Associatieraad om verdere marktopenstelling voor telecommunicatiediensten te verlenen op grond van artikel 452, lid 2, moeten de volgende bepalingen van Richtlijn (EU) 2018/1972 worden omgezet met het oog op een eventueel besluit van de Associatieraad om verdere marktopenstelling voor roaming te verlenen op grond van artikel 452, lid 2:

- Artikel 1 – Onderwerp, toepassingsgebied en doelen
- Artikel 2 – Definities: punten 1) en 2), 4) tot en met 11), 13) tot en met 16), 22), 27) tot en met 34), 36), en 38) tot en met 40)
- Artikel 3 – Algemene doelstellingen
- Artikel 5 – Nationale regelgevende instanties en andere bevoegde instanties
- Artikel 6 – Onafhankelijkheid van nationale regelgevende instanties en andere bevoegde instanties
- Artikel 7 – Benoeming en ontslag van leden van nationale regelgevende instanties
- Artikel 8 – Politieke onafhankelijkheid en verantwoordingsplicht van de nationale regelgevende instanties

- Artikel 9 – Regelgevingscapaciteit van nationale regelgevende instanties
- Artikel 10 – Deelname van de nationale regelgevende instanties aan Berec
- Artikel 11 – Samenwerking met nationale instanties
- Artikel 12 – Algemene machtiging voor elektronischecommunicatienetwerken en -diensten
- Artikel 13 – Voorwaarden die aan de algemene machtiging en de gebruiksrechten voor radiospectrum en voor nummervoorraden kunnen worden verbonden, en specifieke verplichtingen, met uitzondering van alle vermeldingen van de gebruiksrechten voor radiospectrum en nummervoorraden en de kruisverwijzingen naar artikel 45, artikel 51, artikel 62, artikel 68, artikel 83 en artikel 94
- Artikel 14 – Verklaringen om de uitoefening van rechten om faciliteiten te installeren en interconnectierechten te vergemakkelijken
- Artikel 15 – Minimumlijst van uit de algemene machtiging voortvloeiende rechten
- Artikel 16 – Administratieve bijdragen
- Artikel 17 – Scheiding van boekhoudingen en financiële verslaglegging
- Artikel 18 – Wijziging van rechten en verplichtingen, met uitzondering van alle vermeldingen van de gebruiksrechten voor radiospectrum, nummervoorraden en het installeren van faciliteiten
- Artikel 19 – Beperking of intrekking van rechten, met uitzondering van alle vermeldingen van de gebruiksrechten voor radiospectrum, nummervoorraden en het installeren van faciliteiten
- Artikel 20 – Verzoek om informatie aan ondernemingen

- Artikel 21 – Informatie die moet worden verstrekt wat betreft de algemene machtiging, gebruiksrechten en specifieke verplichtingen, met uitzondering van alle vermeldingen van de gebruiksrechten en specifieke verplichtingen en de kruisverwijzingen naar artikel 13, lid 2, artikel 22 en bijlage I, delen D en E
- Artikel 23 – Raadpleging en transparantie, met uitzondering van lid 2 en de kruisverwijzingen naar artikel 32, lid 10, en artikel 45, leden 4 en 5
- Artikel 24 – Overleg met belanghebbenden
- Artikel 25 – Buitengerechtelijke beslechting van geschillen
- Artikel 26 – Beslechting van geschillen tussen ondernemingen
- Artikel 27 – Beslechting van grensoverschrijdende geschillen, leden 1 en 2, alsook leden 4 tot en met 6
- Artikel 29 – Sancties, lid 1
- Artikel 30 – Nakoming van de voorwaarden voor de algemene machtiging of voor gebruiksrechten voor radiospectrum en voor nummervoorraden, en nakoming van specifieke verplichtingen, met uitzondering van alle vermeldingen van de gebruiksrechten voor radiospectrum en nummervoorraden en de kruisverwijzingen naar artikel 4, artikel 13, lid 2, artikel 45, lid 1, artikel 47, artikel 67 en artikel 69
- Artikel 31 – Recht van beroep
- Artikel 59 – Algemeen kader inzake toegang en interconnectie
- Artikel 60 – Rechten en verplichtingen van ondernemingen, leden 1 en 2

- Artikel 61 – Bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de nationale regelgevende instanties en andere bevoegde instanties met betrekking tot toegang en interconnectie, lid 1, lid 2, punten a) tot en met c), en leden 3, 5 en 6
- Artikel 75 – Afgiftetarieven, leden 2 en 3
- Artikel 93 – Nummervoorraden, lid 5, eerste alinea
- Artikel 97 – Toegang tot nummers en diensten
- Artikel 99 – Non-discriminatie
- Artikel 100 – Eerbiedigen van fundamentele rechten
- Artikel 108 – Beschikbaarheid van diensten
- Artikel 111 – Gelijkwaardige toegang en keuzemogelijkheden voor eindgebruikers met een handicap
- Artikel 120 – Publicatie van informatie
- Artikel 122 – Evaluatieprocedures, lid 1, tweede en derde alinea
- Bijlage I – Lijst van voorwaarden die kunnen worden verbonden aan algemene machtigingen, gebruiksrechten voor radiospectrum en gebruiksrechten voor nummervoorraden, delen A tot en met C
- Bijlage III – Criteria voor de vaststelling van gespreksafgiftetarieven op wholesaleniveau.

Tijdschema: de bepalingen van Richtlijn (EU) 2018/1972 worden binnen een jaar na de datum van inwerkingtreding van dit besluit uitgevoerd.

Verordening (EU) 2022/612 van het Europees Parlement en de Raad van 6 april 2022 betreffende roaming op openbare mobielecommunicatienetwerken binnen de Unie (herschikking).

Voor de toepassing van deze overeenkomst worden de bepalingen van Verordening (EU) 2022/612 met de volgende aanpassing gelezen: Artikel 1, lid 4, betreft de referentiewisselkoersen die door de Europese Centrale Bank in het *Publicatieblad van de Europese Unie* worden bekendgemaakt.

Zolang de Europese Centrale Bank geen wisselkoersen voor de Moldavische leu publiceert, worden voor de toepassing van artikel 1, lid 4, de door de Nationale Bank van Moldavië gepubliceerde wisselkoersen tussen de euro en de Moldavische leu gebruikt. De referentieperioden en de voorwaarden van artikel 1, lid 4, blijven ongewijzigd.

Uitvoering van alle bepalingen, met uitzondering van:

- Artikel 1 – Onderwerp en toepassingsgebied, lid 5
- Artikel 3 – Toegang tot wholesaleroaming, lid 8
- Artikel 4 – Verlening van gereguleerde retailroamingdiensten, lid 3
- Artikel 7 – Toepassing van het beleid inzake redelijk gebruik en van het houdbaarheidsmechanisme, leden 1, 2, 3 en 5. De uitzondering met betrekking tot artikel 7, leden 1, 2 en 3, doet geen afbreuk aan de verplichting van Moldavië om uitvoering te geven aan de uitvoeringshandelingen betreffende de toepassing van het beleid inzake redelijk gebruik, de methode voor de beoordeling van de houdbaarheid van de levering van retailroamingdiensten tegen binnenlandse prijzen en de aanvraag die een roamingaanbieder moet indienen met het oog op de beoordeling van de houdbaarheid

- Artikel 8 – Uitzonderlijke toepassing van retailtoeslagen voor het gebruik van gereguleerde retailroamingdiensten en aanbod van alternatieve tarieven, lid 6
- Artikel 16, eerste en derde alinea – Database met nummerreeksen van diensten met toegevoegde waarde en middelen voor toegang tot noodhulpdiensten
- Artikel 20 – Comitéprocedure
- Artikel 21 – Evaluatie
- Artikel 23 – Intrekking.

Tijdschema: de bepalingen van Verordening (EU) 2022/612 worden binnen twee jaar na de datum van inwerkingtreding van dit besluit uitgevoerd.

Uitvoeringsverordening (EU) 2016/2286 van de Commissie van 15 december 2016 tot vaststelling van gedetailleerde voorschriften betreffende de toepassing van het beleid inzake redelijk gebruik, betreffende de methodologie voor de beoordeling van de houdbaarheid van de afschaffing van retailroamingtoeslagen en betreffende de ten behoeve van die beoordeling door een roamingaanbieder in te dienen aanvraag.

Uitvoering van alle bepalingen, met uitzondering van:

- Artikel 12 – Evaluatie.

Tijdschema: de bepalingen van Uitvoeringsverordening (EU) 2016/2286 van de Commissie worden binnen twee jaar na de datum van inwerkingtreding van dit besluit uitgevoerd.

Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/654 van de Commissie van 18 december 2020 houdende aanvulling van Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad waarbij één enkel maximumtarief voor mobiele gespreksafgifte voor de hele Unie en één enkel maximumtarief voor vaste gespreksafgifte voor de hele Unie wordt vastgesteld.

Voor de toepassing van deze overeenkomst worden de bepalingen van Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/654 van de Commissie met de volgende aanpassing gelezen: In artikel 3, leden 2 en 3, wordt verwezen naar referentiewisselkoersen die door de Europese Centrale Bank in het *Publicatieblad van de Europese Unie* zijn bekendgemaakt. Zolang de Europese Centrale Bank geen wisselkoersen voor de Moldavische leu publiceert, worden voor de toepassing van artikel 3, leden 2 en 3, de door de Nationale Bank van Moldavië gepubliceerde wisselkoersen tussen de euro en de Moldavische leu gebruikt. De in artikel 3, lid 2, vastgestelde referentieperiode wordt aangepast aan het laatste relevante kwartaal waarvoor informatie beschikbaar is. De referentieperioden en de voorwaarden van artikel 3, lid 3, blijven ongewijzigd.

Moldavië voert artikel 1, lid 1, artikel 3, lid 1, artikel 4, lid 1, en artikel 5, lid 1, uit door zijn exploitanten te verplichten het enkele maximumtarief voor mobiele gespreksafgifte voor de hele Europese Unie, respectievelijk het enkele maximumtarief voor vaste gespreksafgifte voor de hele Europese Unie, niet te overschrijden.

Uitvoering van alle bepalingen, met uitzondering van:

- Artikel 1, lid 2
- Artikel 4, leden 2 tot en met 5
- Artikel 5, lid 2.

Tijdschema: de bepalingen van Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/654 van de Commissie worden vóór de roamingverordening en binnen twee jaar na de datum van inwerkingtreding van dit besluit uitgevoerd.

Verordening (EU) 2018/1971 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot instelling van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec) en het Bureau voor ondersteuning van Berec (Berec-Bureau), tot wijziging van Verordening (EU) 2015/2120 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1211/2009.

Uitvoering van de volgende bepalingen:

- Artikel 3 – Doelstellingen van Berec, lid 5
- Artikel 4 – Regulerende taken van Berec, lid 4
- Artikel 7 – Samenstelling van de raad van regulators, leden 1, 2 en 3
- Artikel 8 – Onafhankelijkheid van de raad van regulators
- Artikel 11 – Vergaderingen van de raad van regulators, lid 5
- Artikel 12 – Stemregels van de raad van regulators, lid 2
- Artikel 15 – Samenstelling van de raad van bestuur, leden 1, 2 en 3
- Artikel 18 – Vergaderingen van de raad van bestuur, lid 5

- Artikel 38 – Vertrouwelijkheid, lid 2
- Artikel 40 – Uitwisseling van informatie leden 1, 2, 4 en 5
- Artikel 42 – Belangenverklaringen, leden 1 en 2.

De nationale regelgevende instantie van Moldavië, waarbij de verantwoordelijkheid voor het toezicht op de dagelijkse werking van de markten voor elektronische communicatienetwerken en -diensten in de eerste plaats berust, neemt volledig deel aan de werkzaamheden van de raad van regulators van Berec, de werkgroepen van Berec en de raad van bestuur van het Berec-Bureau. De nationale regelgevende instantie van Moldavië heeft dezelfde rechten en plichten als de nationale regelgevende instanties van de lidstaten van Unie, met uitzondering van stemrecht en het voorzitterschap van de raad van regulators en de raad van bestuur.

In het licht daarvan wordt de nationale regelgevende instantie van Moldavië op een passend niveau vertegenwoordigd overeenkomstig de bepalingen van Verordening (EU) 2018/1971.

Overeenkomstig de desbetreffende regels van Verordening (EU) 2018/1971 verlenen Berec en het Berec-Bureau, naargelang van het geval, bijstand aan de nationale regulerende instantie van Moldavië bij de verrichting van haar taken.

De nationale regelgevende instantie van Moldavië houdt zoveel mogelijk rekening met richtsnoeren, adviezen, aanbevelingen, gemeenschappelijke standpunten en beste praktijken die Berec heeft vastgesteld om de consistente uitvoering van het regelgevingskader voor elektronische communicatie te waarborgen. Met het oog op de marktopenstelling voor roaming op grond van artikel 452, lid 2, houdt de nationale regelgevende instantie van Moldavië zoveel mogelijk rekening met eventuele richtsnoeren die Berec heeft vastgesteld om de consistente uitvoering van het regelgevingskader inzake roaming te waarborgen, en geeft zij een motivering wanneer zij van dat richtsnoer afwijkt.

Tijdschema: de bepalingen van Verordening (EU) 2018/1971 worden binnen een jaar na de datum van inwerkingtreding van dit besluit uitgevoerd.

”.